

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Poena, comes sceleris

urn:nbn:de:bsz:31-101049

OMNES, quas mundus propinat, voluptates apibus non dissimiles esse, non immerito dixerim, fronte blandiuntur, postica pungunt, de se se judicent alij, ad me quod attinet, non memini quidquam mihi unquam accidisse, cui voluptatis nomen merito tribendum censeam. Unicus sane dolor corpus magis afficit, quam voluptates milles. Quid mirum? semper aliquis dolor voluptati, dolori nulla voluptas inest. Nullum mortalibus gaudium purum est. Id si verum in doloribus hisce temporalibus ac momentaneis, quanto magis id locum obtinebit in eternis. Hec si vera, cum particula aliqua corporis affligitur, quanto veriora si corpus universum: si dolor unius articuli, ut puta dentis, intolerabilis nonnemini videatur, quid de exquisito animae simul ac corporis suppicio cogitandum est? statnamus igitur nullam hic voluptatem puram esse, vel si uspiam aliqua, certe, nisi in conscientiae puritate, non inventari; nam quemadmodum corpus voluptatum capax non est, nisi bene temperatum, ita nec animus, nisi conscientia ritè purgata.

TEN is niet ongherijmt, de werelt-sche wellusten metten byen te verghelijcken, also de selve beyde de soeticheydt inde mondt, de bitsicheyt en bitterheydt inde steert draghen. Yeder oordeele van sich selyen, wat my belangt, ick derf seggen dat my noyt yet bejeghent is, dat de rechten den naem van wellust mochte gegeven werden. Een eenige droefheyt, gaet ons veel dieper in, als dusenderley genuchten. Ist wonder? daer en is gheen vreucht, die niet altijts wat onsoets ontrent haer en heeft: weedom daer en tegēs en heeft nimmer meer een soete bete, maer is over al haer selfs gelijck. Het welcke indien plaetsche heeft in tijdelijke pijne, wat sal't zijn, daer hei geheele lichaem te lijden sal hebbē? Indien de pijne van een tant, ofte ander kleyn lit, onlijdelijk wert gheacht, wat sal't zijn daer lijs en ziele gesamētlijck inde uitersten weedom sullen liggen? daer en is dan hier geē blytschap te verwachten, die recht suyver en onvermenigt is: ten ware in een orecht gesuyvert gemoet: want, gelijck een onguer en ongesont lichaē niet bequaem en is om wellust te pleghen, en in deselve smaecke te vindē, so mede in ons gemoet, indien het niet ghesuyvert enzy, van doodelijke wercken.

GENES. 2. 17.

DE ligno autem scientia boni & mali ne comedas, in quoq[ue] enim die comederas ex eo, morte morieris.

PROVERB. 11. 21.

DE main en main le meschant, ne demeurera point impuni.